

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.02.2024

Київ

№ 186

Про деякі питання впровадження в центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів і формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Відповідно до пункту 1 частини четвертої статті 53¹ Закону України «Про запобігання корупції», пункту 9 Положення про Національну поліцію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 877,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про впровадження в центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», що додається.
2. Керівникам структурних підрозділів центрального органу управління поліції ознайомити підлеглих працівників та надалі осіб, які претендують на зайняття посад у центральному органі управління поліції, з цим наказом, про що до 01 квітня 2024 року поінформувати Управління запобігання корупції.
3. Керівникам територіальних (у тому числі міжрегіональних) органів Національної поліції України, закладів та установ, що належать до сфери управління Національної поліції України, у місячний строк з дня видання цього наказу розробити та затвердити власні положення про впровадження механізмів заохочення викривачів і формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

4. Управлінню запобігання корупції (Звездін І. В.) надати протягом трьох робочих днів Департаменту комунікації цей наказ в електронній формі для оприлюднення на офіційному вебпорталі Національної поліції України.

5. Департаменту комунікації (Бережна О. О.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебпорталі Національної поліції України протягом трьох робочих днів після отримання його електронної версії.

6. Визнати таким, що втратило чинність, доручення Національної поліції України від 13 листопада 2020 року № 34929 «Про забезпечення виконання пропозицій, викладених у доповідній записці».

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Голова
генерал поліції третього рангу

Іван ВИГІВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Національної поліції

України від 22 лютого 2024 року № 186

Положення

**щодо впровадження у центральному органі управління поліції
механізмів заохочення викривачів та формування культури
повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з
корупцією правопорушень, інших порушень Закону України
«Про запобігання корупції»**

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження у центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

2. Центральний орган управління поліції заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

3. Це Положення поширюється на поліцейських, державних службовців та інших працівників центрального органу управління поліції (далі – працівники поліції).

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:
механізми заохочення викривачів та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

уповноважений підрозділ – Управління запобігання корупції Національної поліції України, до повноважень якого належить запобігання та виявлення корупції в центральному органі управління поліції.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

5. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Правова основа механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення

1. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (стаття 33), Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією (стаття 9), Закон.

2. Центральний орган управління поліції забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення.

III. Форми заохочення та формування культури повідомлення

1. Механізми заохочення повідомлення реалізуються у таких формах: затвердження наказів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення;

надання уповноваженим підрозділом методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;

впровадження морального та інших видів заохочення викривачів, передбачених Положенням про заохочення в Національній поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25 квітня 2019 року № 317, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 травня 2019 року за № 535/33506 з урахуванням права викривача на конфіденційність та анонімність, передбачених законом.

2. Механізми формування культури повідомлення реалізуються у таких формах:

дотримання Правил етичної поведінки поліцейських, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09 листопада 2016 року № 1179, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 грудня 2016 року за № 1576/29706 (зі змінами);

проведення навчань з питань формування культури повідомлення.

IV. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює уповноважений підрозділ.

2. Керівник уповноваженого підрозділу організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

3. Уповноважений підрозділ здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлень шляхом:

послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції в центральному органі управління поліції;

ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення;

якісного, своєчасного, об'єктивного та неупередженого розгляду повідомлень, що надійшли для розгляду до центрального органу управління поліції, реагування в межах компетенції на кожне обґрунтоване повідомлення;

постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення, забезпечення конфіденційності під час взаємодії із викривачем;

надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;

розміщення на офіційному вебпорталі Національної поліції України інформації про внутрішні канали для повідомлень;

4. Працівнику поліції, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником поліції, зобов'язаний повідомити керівництво Національної поліції України, уповноважений підрозділ або спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції (наказ Національної поліції України від 16 вересня 2022 року № 661 «Про деякі питання діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції в системі Національної поліції України»).

5.3 метою заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівники поліції, у тому числі викривачі можуть використовувати:

Пам'ятку щодо етичної поведінки в Національній поліції України (додаток 1);

Пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача (додаток 2);

Пам'ятку щодо отримання викривачем безоплатної вторинної правничої допомоги (додаток 3);

Пам'ятку щодо розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (додаток 4);

Пам'ятку щодо каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону в Національній поліції України (додаток 5).

V. Права та гарантії захисту викривачів

1. Викривач має такі права:
 - бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
 - подавати докази на підтвердження свого повідомлення;
 - отримувати від центрального органу управління поліції підтвердження прийняття та реєстрації повідомлення;
 - давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
 - на безоплатну правничу допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
 - на конфіденційність;
 - повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону без зазначення відомостей про себе (анонімно);
 - у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
 - на відшкодування витрат у зв'язку із захистом своїх прав, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
 - на винагороду у випадках та на умовах, визначених Законом;
 - на отримання психологічної допомоги;
 - на звільнення від юридичної відповідальності у визначених Законом випадках;
 - отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації.
2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

3. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем в розумінні норм Закону.

4. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених законом. Уповноважений підрозділ зобов'язаний перевіряти кожен випадок розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вживати в межах компетенції заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

VI. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. Уповноважений підрозділ щорічно проводить самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.

2. Під час проведення самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:

- кількість просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів;
- кількість працівників поліції, що пройшли навчання;
- кількість методичних та просвітницьких матеріалів;
- кількість звернень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення;
- кількість повідомлень від викривачів;
- кількість та види застосованих заохочень.

3. Результати самооцінки надаються Голові Національної поліції України.

**Начальник Управління
запобігання корупції
Національної поліції України
полковник поліції**

Ігор ЗВЕЗДІН

«22» лютого 2024 року

Додаток 1

до Положення щодо впровадження у центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
(пункт 5 розділу IV)

Пам'ятка
щодо етичної поведінки в Національній поліції України

Основним принципом діяльності працівників поліції має бути доброчесність, тобто їх дії мають бути спрямовані на захист публічних інтересів та відмову від превалювання приватного інтересу під час здійснення повноважень.

Працівники поліції зобов'язані:

- неухильно дотримуватись етичних норм поведінки;
- діяти виключно в інтересах держави;
- сумлінно виконувати функціональні (посадові) обов'язки;
- не допускати в межах компетенції зловживань та неефективного використання державної власності;
- діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;
- дотримуватись політичної нейтральності;
- утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва Національної поліції України, якщо вони суперечать закону;
- не вчиняти і не брати участі у вчиненні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення та інших порушень Закону;
- невідкладно інформувати керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції, або посадову особу, відповідальну за запобігання корупції в Національній поліції України про можливі випадки корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення та інших порушень Закону;
- вживати заходів щодо недопущення виникнення та врегулювання реального, потенційного конфлікту інтересів.

Працівникам поліції заборонено:

- використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах;

розголошувати або використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків;

використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(П.І.Б. працівника)

Додаток 2

до Положення щодо впровадження у центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
(пункт 5 розділу IV)

Пам'ятка щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;

повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила);

інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має такі права:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- на конфіденційність та анонімність;
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- на винагороду;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має такі гарантії:

Захист трудових прав викривача

Заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію.

Виплата заробітної плати (грошового забезпечення) за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Викривач може звернутись за захистом своїх прав до:

уповноваженого підрозділу
(уповноваженої особи) з
питань запобігання та
виявлення корупції в
поліції

для забезпечення захисту від застосування негативних заходів з боку керівника або роботодавця

Національного агентства з
питань запобігання
корупції

для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями

правоохоронних органів

для захисту життя, житла, здоров'я та майна

центрів безоплатної
правничої допомоги

для отримання безоплатної вторинної правничої допомоги

суду

для захисту своїх прав і свобод

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(П.І.Б. працівника)

Додаток 3

до Положення щодо впровадження у центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
(пункт 5 розділу IV)

Пам'ятка щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правничої допомоги

1. Викривач має право на безоплатну вторинну правничу допомогу у зв'язку із захистом його прав.
2. Безоплатна вторинна правнича допомога включає такі види правових послуг: захист від обвинувачення; здійснення представництва інтересів у судах, інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру.
3. Звернення про надання одного з вказаних у пункті 2 цієї Пам'ятки видів правничих послуг подається викривачем до центру з надання безоплатної вторинної правничої допомоги за місцем фактичного його проживання.
4. Разом зі зверненням про надання безоплатної вторинної правничої допомоги викривач повинен подати документи, що підтверджують здійснення ним повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.
Такими документами можуть бути, зокрема:
 - копія відповіді органу (закладу, установи, організації або юридичної особи) на повідомлення (заяву, скаргу) викривача;
 - копія листа органу (установи) про результати попередньої перевірки за повідомленням викривача про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
 - копія повідомлення Національному агентству з питань запобігання корупції про початок досудового розслідування за участю викривача;
 - копія повідомлення Національному агентству з питань запобігання корупції про участь викривача у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією;
 - витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань, до якого внесені відомості про заявника (викривача) у справі про корупційний злочин;

інші документи, видані уповноваженими органами, які підтверджують, що особа є викривачем у зв'язку із повідомленням нею інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Додаток: перелік Центрів з надання безоплатної вторинної правничої допомоги на 33 арк.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(П.І.Б. працівника)

Додаток 4

до Положення щодо впровадження у центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
(пункт 5 розділу IV)

Пам'ятка щодо розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

Викривач може самостійно обрати через які канали подати повідомлення – внутрішні, регулярні чи зовнішні.

Важливо:

викривач може подати повідомлення як із зазначенням авторства, так і анонімно;

якщо повідомлення викривача не містить фактичних даних, які можуть бути перевірені, викривача інформують про залишення його повідомлення без розгляду.

Порядок (процедура) розгляду повідомлень в Національній поліції України

Викривач подав повідомлення із зазначенням авторства	Викривач подав повідомлення без зазначення авторства (анонімно)
якщо розгляд повідомлення не належить до компетенції Національної поліції України – про це Національна поліція України інформує викривача у 3-денний строк;	
якщо повідомлення містить факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону – Національна поліція України впродовж 24 годин письмово повідомляє спеціального суб'єкта у сфері протидії корупції (прокуратуру, Національну поліцію України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України);	
якщо повідомлення стосується дій або бездіяльності керівника Національної поліції України – повідомлення у 3-денний строк без попередньої перевірки надсилається до Національного агентства з питань запобігання корупції	

попередня перевірка викладеної у зверненні інформації проводиться до 10 робочих днів, про її результати викривача інформують у 3-денний строк, після попередньої перевірки приймається рішення про: призначення проведення перевірки або розслідування – до 30 (45) днів; передачу упродовж 24 год матеріалів до органу досудового розслідування у разі виявлення ознак кримінального правопорушення; закриття провадження у разі непідтвердження обставин кримінального правопорушення. Після проведення перевірки або розслідування керівник приймає рішення про: усунення порушення здійснення заходів щодо відновлення порушених прав та інтересів викривачів; притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності; передачу упродовж 24 годин матеріалів до органу досудового розслідування у разі виявлення ознак кримінального правопорушення; письмове повідомлення впродовж 24 годин спеціального суб'єкта у сфері протидії корупції (прокуратуру, Національну поліцію України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України).	перевірка викладеної у повідомленні інформації – до 15 (30) днів; у разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації керівник органу (підрозділу) поліції вживає заходів щодо: припинення правопорушення; усунення наслідків правопорушення; притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності; письмового повідомлення впродовж 24 годин спеціального суб'єкта у сфері протидії корупції (прокуратуру, Національну поліцію України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України); у разі непідтвердження викладеної у повідомленні інформації – розгляд припиняється.
Інформування викривача про кінцеві результати розгляду повідомлення	

Викривач має право отримувати інформацію про стан та результати розгляду його повідомлення. Для цього він подає заяву до установи, а установа протягом 5 днів після отримання заяви надає запитувану інформацію.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(П.І.Б. працівника)

Додаток 5

до Положення щодо впровадження у центральному органі управління поліції механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
(пункт 5 розділу IV)

Пам'ятка
щодо каналів повідомлення про можливі факти корупційних або
пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень
Закону в Національній поліції України

Викривач самостійно визначає, які канали (внутрішні, регулярні) використовувати для повідомлення в Національній поліції України.

Внутрішні канали повідомлення – способи захищеного та анонімного повідомлення інформації, яка повідомляється викривачем керівнику органу Національної поліції України або уповноваженому підрозділу (особі), в якому викривач працює (проходить службу).

Внутрішні канали:

спеціальна телефонна лінія – (044) 254 92 66 (внутрішній телефон 02 66);

засіб електронного зв'язку – електронна поштова адреса: uzk@police.gov.ua;

канал онлайн-зв'язку через офіційний вебпортал Національної поліції України:

рубрика – «Про поліцію», підрубрика – «Запобігання і протидія корупції», розділ – «Викривачам»

(<https://www.npu.gov.ua/pro-policiyu/zapobigannya-i-protidiya-korupciyi/vikrivacham>).

Регулярні канали повідомлення – шляхи захищеного та анонімного повідомлення інформації викривачем органу державної влади, до компетенції якого належить розгляд та прийняття рішення з питань щодо яких здійснюється повідомлення.

Регулярні канали:

безкоштовна телефонна «гаряча лінія» Національної поліції України – 0-800-50-0202 (щоденно, з 08:00 до 20:00); 102 (цілодобово);

засіб електронного зв'язку – електронна поштова адреса: pg.npu@police.gov.ua;
поштова адреса: вул. академіка Богомольця, 10, м. Київ, 01601;

телефон +38 (044) 254-93-33, **електронна адреса** info@police.gov.ua.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(П.І.Б. працівника)